

IZHAJA VSAKI DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprva ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „Edinosti“ stane: celoletno K 24, pol leta K 12, 3 mesece K 6.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Slovenski delavci
iz mesta in okolice!

Svesta si svoje naloge in tolmačeč Vaša čuvstva, je »Narodna delavska organizacija« v Trstu priredila tekom tega tedna več shodov, na katerih Vam je pojasnila položaj, ki ga je vstvarila za tržaške slovenske delavce žalostna afeta pri paroplovni družbi »Dalmatia«. Na teh shodih se je zopet na ganljiv način pokazala enodušnost v mišljenju in dejanju med slovenskimi delavci iz mesta in okolice. Ti shodi so zopet pokazali veliko odorno moč, ki jo je, v očigled skupne nevarnosti, izzvalo kršenje zakona in odrekanje pravice do zaslužka na škodo Vas, slovenskih delavcev. Nasprotniki Vas tlačijo, ker menijo, da ste jih Vi v to pooblastili se svojo zgodovinsko potrpežljivostjo. Pokažimo, da je duh časa tudi v nas marsikaj spremenil. V to svrhu vabi Vas podpisana, na vže napovedani

Veliki javni shod

ki se bo vršil

jutri, 17. t. m. ob 10. predpol.

v gledališni dvorani

„Narod. Doma“ v Trstu, Trg Caserma 2.

Tovariši! Pridite na ta shod, ki je za vsakega zavednega slovenskega delavca — narodna in stanovska dolžnost!

TRST, dne 14. januarja 1909.

ODBOR

„Narodne delav. organ.“ v Trstu.

Brzjavne vesti.

Avidijenca pri cesarju.

DUNAJ 15. Cesar je danes vsprejel v Schönbrunu v posebni avidijenci voditelja finančnega ministerstva, sekcijskega načelnika barona Jerkaškecha. Avidijenca je trajala pol ure.

Obtožnica proti srbskim veleizdajnikom.

ZAGREB 15. (Ogr. biro). Danes je bila objavljena obtožnica v srbski veleizdaji. V obtožnici, v kateri je obtoženih okoli 52 oseb, deloma kakor povzročitelji deloma kakor neposredni krivci zločina veleizdaje s čini, ki so stremili za tem, da se iz jedrotne državne zveze avstro-ograrske monarhije izločijo kraljevstva Dalmacija in Slavonija ter Bosna in Hercegovina. Obtožnica polaga posebno važnost na to, da so sokolska društva, ustanovljena od obtožencev, zbirala denar za

srbske zavode in da je jasno, da niso ta društva v resnici imeli namen telovaditi, marveč razširjati le srbsko idejo.

Obtožnica nadalje povdarja, da je kmalu po svoji ustanovitvi pričelo društvo „Slovanški Jug“ — ki je v zvezi z beligradskimi dvornimi krogi — z organizacijo Srbov v Bosni in Hercegovini ter Hrvatiki in Slavoniji in sicer pod naslovom: „Organizacija samostojne srbske stranke“; istočasno so srbski častniki-zarotniki pričeli v revolucionarno-organizatorične svrhe potovati po teh deželah. Obtožnica nadaljuje: Pred začetkom leta 1907 je začel „Slovanški Jug“ delovati v revolucionarnem smislu.

Posledica tega delovanja je bila provizorični statut te organizacije v svrhu oavotojenja Jugoslovancev (Slovencev, Hrvatov in Srbov), s čemer se ni mislilo drugo, nego ustvariti Veliko Srbijo v prilog dinastiji Karagorjevičev. V dokaz navaja obtožnica članek društvenega glasila „Slovanški Jug“, v katerem se je po aneksiji Bosne in Hercegovine pozvalo Jugoslovane, naj se združijo v vojno proti Avstriji. Na razpravo je pozvanih 276 prič.

Mladotški izvrševalni odbor.

PRAGA 15. Jutri ima mladotški izvrševalni odbor tukaj važno sejo, ki se bo bavila s predlogi glede ureditve jezikovnega vprašanja, ki jih je stavil minister dr. Začek.

Francoska zbornica.

PARIZ 15. Zbornica je pričela razpravo interpelacije glede Maroka in dodatnega kredita za operacije v Maroku.

Iz Perzije.

TEHERAN 15. Pokrajinski parlament, ki se je sestel v Ispahanu, se je obrnil na inozemska diplomatska zastopstva s prošnjo, naj se zopet uvede ustava.

Vojaško in bančno vprašanje na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 15. Ogrski biro poroča: V nekem tukajšnjem jutranjem listu je izšel neki baj o dobroobveščene strani došli opis o sedanjem stanju razprav o vojaških vprašanjih in o bančnem vprašanju. Na kompetentnem mestu izjavljajo, da temelje ti podatki na samovoljnih kombinacijah in da podajajo povsem nezadostno podobo položaja.

Admiral S. P. Roždestvenski.

BEROLIN 15. „Lokal Anzeiger“ poroča iz Petrograda, da je admiral Roždestvenski še v aredu večer na ruski Silvestrov večer imel okoli sebe svojo rodbino in več gostov in čakal v popolnem zdravju novo leto. Kmalu potem je tožil, da mu je slabo in ob 3. uri zjutraj je umrl.

Kakor znano, je bil admiral Sinovi Petrovič Roždestvenski poveljnik ruske flote, ki se je na jesen podal v vzhodno Azijo. Po dolgotrajni vožnji je dne 28. in 29. maja 1905 prišlo do pomorske bitke pri Čušimi, v kateri so Japonci skoraj popolnoma uničili deloma zajeli rusko brodogradnjo. Roždestvenski sam je bil vjet in odvlečen na Japonsko. Po sklenjenem miru je bil meseca aprila 1906 stavljen pred vojno sodišče ter je bil potem umrovljen. Bil je star 60 let.

Dunaj 15. (Zrebanje srbskih obligacij iz leta 1881). Glavni dobiček 80.000 dinarjev je zadela serija 3683 št. 18, 8000 dinarjev ser. 740 št. 45.

Budimpešta 15. (Ogr. biro). Minister-ski predsednik dr. Wekerle je ob 10. uri zvečer odpotoval na Dunaj.

reč, da nekaj, kar je enemu veselje, spravljajo zopet drugega v žalost. Toda jaz hočem njenemu otroku povrniti, ker mi je napravila prostor ob tvoji strani. Ravno kar, predno si vstopil, sem obljubila pokojnici, da raje hočem izgubiti roko, nego pa mu skriviti las ali vsaj dopustiti kaj tacega. Toda prepriča se, da jej nisem lagala, ko pride deteta obiskat: niti enkrat jej ne bo treba prevtiti je, niti enkrat mu postiljati; ubošček bo rastle kakor iz vode. Menim, da bo prihajala vsako noč. Nalašč nasujem pepela okoli zibelke, da bom spoznavala njene stopinje. Pravijo, da je sled, ki ostaja pri umrlih, taka kakor ona od rac; to si morda tudi slišala, kajne da?

Lukaš je pokimal z glavo; a kaj mu je Vendulka pripovedovala in čemu je on pritrjeval, tega ni vedel, dasi je neprenehoma pogledoval k njenim ustom. Ali gledal ni nanje zato, da bi bolje umel, kaj pripovedujejo, marveč radi tega ni obrnil oči od njih, ker so bila tako rudeča, polna in vabliva, kakor zrele črešnje. Seveda je bila Vendulka sedaj še desetkrat lepša nego takrat, ko je njej na ljubo spravljala vso vas po koncu in mučil starega s tem, da mu je metal kamenje na streho, ker

VELIK POTRES V KALABRIJI
in SICILIJ.

REGGIO DI CALABRIA 15. V minuli noči sta se čula dva lažja in en močnejši potresni sunki.

Ponesrečeni vojak.

Glasom uradnih izvestij vojaškega lista „Esercito Italiano“ znaša število ponesrečenih vojakov v Messina 600.

Italijanska kraljica odlikovana.

List „Popolo romano“ poroča iz Bero-lina, da je cesar Viljem podelil italijanski kraljici Heleni red kraljice Luize, v znak občudovanja za njeno človekoljubno delo v Messina.

Messinska stolnica.

Radi položaja stolnice in ker so izpod razvalin vzeli vse, kar ima kaj vrednosti ter ni pod njim trupel, ne razstrelje ostankov zidov z dinamitom, marveč jih ohranijo.

Izgorel parnik za rešavanje.

Iz Napolja poročajo: Na parniku „Scilla“, ki je vozil mnogo živeža in obleke v Reggio in Messina je nastal požar. Sodijo, da je ogenj navstal valed tega, ker so se vneli veliki tovari apna. To apno je ležalo na dnu ladije in je bilo namenjeno za deinfekcijo. Požar je uničil del živeža. Parnik je moral svojo vožnjo prekiniti.

Deček in dve sestri najdeni pod razvalinami še živi.

MESSINA 15. Danes je izpod razvalin prilezel neki devetletni deček imenovan Franc Minis-vale. Tresel se je po vsem životu in jako tiho govoril. Takoj so mu prožili prvo pomoč. Deček je pripovedoval, da se njegova 20letna in 12letna sestra tudi nahajata pod razvalinami še živi. Takoj so pričeli z reševanjem. Obe deklici so rešili in so jih spravili na par-nik „Savoja“. Pripovedovali sta, da so se vsi trije skozi 19 dni hranili s čebulo, vinom, oljem in vodo. Njihova mati je bila pri potresu ubita. Oče se nahaja v Ameriki. Velika množica ljudi stoji na kraju, kjer so bili ti trije otroci rešeni.

„Vspehi“ barona Aehrenthala.

Baron Aehrenthal se je slednjič domislil, da je v Hercegovini turških državnih in cerkvenih posesti, na katere se aneksija ni smela raztegniti brez odškodnine lastnikom istih. V tem srečnem spominjanju je našel veliki avstrijski politik „časten izhod“ iz motne situacije.

Turčija je grozila z vojno in groznim zavezništvom, ali potem je modro odnehal, ko je iztisnila iz avstrijskih blagajn 2 in pol milijona turških lir, ali v kronski vrednosti: 55 milijonov kron. Toda modra turška diplomacija se ne zadovoljava niti s tem. Ona ima še drugih računov, ki jih hoče zaključiti se svojimi evropskimi varuhi: n. pr. vprašanje svoje finančelnje in administrativne emancipacije in zapleteno vprašanje kapitalizacij, ki ponižujejo ugled turške države, parlamenta in krone. Za sedaj je Turčija dobila, cesar je najbolj potrebovala: denarja! Otalo bo sledilo že po sebi, ker je kratka zgodovina te turške pridobitve sprijaznila Evropo z mislijo, da treba v Turčiji gledati odraslega polnoletnika.

Da naglasimo še nekaj: skoro pol leta vodi Turčija vtrajno ekonomsko vojno proti Avstro-Ogrski. Ta poslednja ne priobčuje statistike izgub, ki jih je do sedaj pretrpela avstro-ograrska trgovina na turških tržiščih, ali mi vemo, da je tudi v tej smeri plačanih mnogo milijonov na račun aneksije.

se je hči bala priti k njemu ven, da je ne bi oče zapazil v veži in prišel ponjo z leskovko; vsako noč jo je polagal na posteljo ter jo pomenljivo pogledaval, ko mu je hči, odhajajoč gori v svojo izbo, voščila lahko noč. Ni mogel več dalje samo gledati na ta usta, ni mu bilo to možno; moral je pokusiti, kako so gorka in sladka in — predno se je Vendulka tega mogla nadejati, je skočil po koncu, jo objel in jej pritisnil na ustnice tak poljub, da so skoraj krvavele.

Vendulka se mu je s presenečenjem, polnim gnjeva iztrgala in ga pahnila od sebe z vso močjo, kar jo je imela. Lukaš ni bil pripravljen na to, in odletel je lep kos od peči proč — saj je znano, kako veliko moč imajo naše gorjanke: kakor nič dvigajo svojega plesalca v zrak, kadar se v „dolgi noči“ po večerji mečejo s fanti.

Da se ne sramuješ! zadrila se je vanj in pri tem zardela v obraz, kakor zunaj večerno nebo, ali ne morda iz zaljubljenosti raztrešenosti, marveč v opravičeni jezi.

No, no, to ropotaš radi enega poljuba! Kakor da bi bilo to prvič, kar

Še več: turški bojkot ne nehuje niti sedaj po „pomirjenju“, a ko bi prenehal, bo prepozno, ker so konkurenti iz drugih držav iztisnili avstrijsko trgovino iz Turčije vsaj za par let.

Potegnimo črto in seštejmo: Avstrija je ponosno izvela aneksijo Bosne in Hercegovine in je plačala za to petinpedeset milijonov kron v gotovem; plačala je silno veliko svoto na račun bojkota; izgubila važna turška tržišča; temeljito naučila Turčijo, kako se more krajsati avstrijsko gospodstvo na Balkanu; dvignila proti sebi Srbijo in Črnogoro ter ujedinila v jedno falango vse balkanske države pod pokroviteljstvom Rusije in Anglije, ki bodo vredno stopale na pot prodiranja Dranga na Vzhod preko Balkana.

Ako je s tem računom zadovoljen baron Aehrenthal, zadovoljni smo tudi mi. Kajti, ako že mora biti tako, da retirade avstrijske diplomacije gredo na korist našim narodnim aspiracijam, potem seveda mi ne moremo obžalovati, da je „Avstrija“ tako ponižana. Naj jo njeni sovražniki le ponižujejo dalje, ker vidimo, da je to najboljše sredstvo za rešenje notranjega avstrijskega vprašanja: ali je habsburška monarhija samo nemška in madjarska, ali pa je pretežno slovanška država!

V teh dneh nevspeha dunajske politike je opažati sicer nenavadno „energijo“ dunajske vlade proti Hrvatim in Srbom v hrvatskih deželah, ali vse te odijozne odredbe ne zmanjšujejo „fiasco“ barona Aehrenthala na oni drugi strani Drine. Paševanje v Hrvatski moremo smatrati jedino kakor maščevanje proti soplemenjakom tistih Slovanov, katerih ni možno doseči. Ali to maščevanje obrodi samo to, da povpeši razpad nemško-madjarske hegemonije v slovenskih deželah.

Tudi Turčijo je hotela diplomacija barona Aehrenthala zvrčiti v prah s praznimi in bahatimi grožnjami. Sejala je veter in žela vihar. Sedaj se na Dunaju na tihem smejejo, ker da so Srbi ostali praznih rokavov in da je sedaj Dunaju in Pešti svobodno, da po svoji volji gospodarita v anekiranih deželah. Ali tudi v tem pogledu se morda grdo varata. Tam doli bo še tlela iskra pod tanko plastjo pepela. A mi Slovani monarhije nečemo, da bi zopet vsplamtel požar, ker nam je do bratskega miru s balkanskimi brati!

Ta mir pa more vzdržati in temeljito izvesti jedino le slovanška večina avstrijske monarhije. Ta večina se mora organizirati, da bo tudi ona imela odločilno besedo v ministerstvu za vnanje stvari!

Obrambeni vestnik.

Kaj je s „Slovenskim šolskim društvom“ za Koroško?

Lani se je nekako na tihem ustanovilo na Koroškem „Slov. šolsko društvo“. Za predsednika je bil izvoljen župnik Matej Ražun, v odboru pa so skoraj vsi priznani voditelji koroških Slovencev. Ustanovitev novega društva je marsikoga presenetila ter smo se povpraševali: Čemu novo društvo? Saj je bila naša šolska družba sv. Cirila in Metodija ustanovljena za vse slovenske pokrajine ter tudi resnično deluje nesebično in nepristransko po svojih močeh v vseh slovenskih deželah. In ravno na Koroško je obrnila posebno pozornost ter ustanovila med drugim šolo v St. Rupertu pri Ljubkovcu. Kmalu pa se je javnost pomirila, ker se je zagotavljalo v časopisih, da je novo društvo

hočem od tebe, jo je miril Lukaš in očitno kazal poželenje da bi ponovil svoj zločin.

Ne pravim, da je bilo danes prvi-krat, ali tedaj, ko se je to godilo, si bil še svoboden: je-li torej koga brigalo, ko sem bila jaz zadovoljna s tem? A sedaj si še vedno pokojničin mož.

Tega Lukaš ni hotel slišati, zato se je jezno pokaval proti nevesti:

Oho, žaloval sem po ranjki pošteno od njenega pogreba pa do današnje maše; ves ta čas nisem vpraševal po tebi, niti te iskal — samo nedavno sem ti javil na kratko po stari Martinki, kaj namera-vam — danes opoldne sem vso žalost javno zapil v vinu in odlej sem gotov na večne čase. Vprašaj o tem, kogar hočeš, vsakdo ti poreče, da sem sedaj zopet kakor samec.

Jaz nikdar ne vprašujem drugih, kaj mi je storiti in kaj ne, ker vem to sama; zato tudi ne bom ljubimkovala s tabo pod to streho, ko sta tvoji ženi komaj nogi otrpeli, in tudi če bi mi hoteli vsi ljudje dokazovati, da je to dovoljena stvar! Za to je dovolj časa do takrat, ko bova svoja kakor brata in jo to tedaj ne bo smelo več razžaliti. (Dalje.)

PODLISTEK.

8

Poljub.

Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva
Spisala Karolina Světlá. - Iz češčine prev. F. P.

Konečno je Lukaš vendar spregovoril s stisnjenim glasom:

— To je lepo, da me imaš tako zelo rada.

Ona ga je tako začudeno pogledala in skoraj bi se mu bila zasmejala, ko bi je ne bolelo tako zelo srce radi pokojnice in njenega ubogega črvička.

— Ali je to kaj novega, da me radi tega kar naenkrat hvališ?

— No, novega seveda ni ničesar; pravzaprav sem hotel s tem samo reči, da bi se midva sedaj ne bila dobila brez tvoje zvestobe.

— Seveda, seveda, mu je zamišljeno pritrdila, — radi naju dveh se je vse obrnilo na dobro, ali uboga pokojnica, ta jo je poplačala. To je vendar-le čudna

ustanovljeno po vzoru šolskega društva na Goriškem, da dobi nova slovenska šola v St. Jakobu v Rožu pravnega lastnika, oziroma zaščitnika. Nadalje bi naj društvo imelo namen, dajati slovenskemu prebivalstvu potrebna pravna navodila glede šolstva. Ker se je vrhutega zatiralo, da novo društvo nikakor ne bo konkurenčno društvo naši šolski službi, temveč želi delovati z njo vzajemno, smo izrenkoroški Slovenci celo pozdravljali novo društvo. Minili so meseci, a o novem društvu ni bilo dobiti jasnosti. Niti vsem odbornikom niso znana pravila. Ko pa je hotela družba sv. Cirila in Metodija ustanovljati na Koroškem nove podružnice, našel je ponekod na pomisleke, češ, da morajo misliti v prvi vrsti na svoje novo šolsko društvo, ki menda tudi misli ustanovljati podružnice. In to se je na merodajnem mestu tudi potrdilo. Upamo v interesu dobre stvari, da koroško društvo to namero opusti, zakaj sicer se razvije samo ob sebi konkurenca, zanese se strankarstvo tudi v to obse-slovensko organizacijo sigurno škodo vsemu Slovenstvu, v prvi vrsti koroškemu. Zato ima slovenska javnost pravico, da zahteva jasne izjave.

Boljše nade v slovensko šolstvo na Koroškem.

Ako nas vse ne vara, bližamo se na Koroškem boljšim časom glede šolstva. Dočim je namreč bil pred 10 leti pokr. nadučitelj Fr. Eller edini radikalno-narodni učitelj na Koroškem, imamo danes v deželi 14 popolnoma odločnih narodnih učiteljev razun učitelja na zasebnih šolah v St. Rupertu in St. Jakobu. Razun tega je že tudi med učiteljicami nekaj neustrašenih rodoljubkinj. Letos pride iz celovškega učiteljskega zopet 6 naših mladeničev, in vsako prihodnje leto zopet vsaj toliko. Smemo torej upati, da dobimo v 10 letih toliko našega učiteljskega naraščaja, da izginijo z utraktanih šol trdi Nemci. Kadar se to zgodi, napočijo našemu jeziku v koroških šolah vkljub krivičnemu sistemu pravičnejši časi. Črka je mrtva, duh je, ki oživi. Slovenska javnost pa je tudi dolžna, da posveča več zanimanja slovenskemu naraščaju v koroškem učiteljstvu, ki morajo hoditi trajno pot narodnih mučnikov.

Nove podružnice „Družbe sv. Cirila in Metodija“.

Novi podružnici se snujejo v Senčurju na Gorenjskem in v Železni Kapli na Koroškem.

Delovanje nemškega „Schulvereina“ na Goriškem in Primorskem.

Kakor izkazuje društveno izvestje za leto 1908 je začel nemški „Schulverein“ iztežati svoje krepilje tudi po našem slovenskem Primorju. Vzdrževal, oziroma podpiral je nemške šole v Gorici, Opatiji in Škedenju. Za zgradbo šole je prispeval v Gorici, na vseh treh šolah je priredil božičnico. Pohvalno pa se mora priznati, da se med učiteljstvom na Goriškem in Primorskem ni dobil Judež, ki bi bil sprejel podporo „Schulvereina“.

Vlada za sporazumljenje na Češkem.

Vlada je priobčila v oficijelni „Wiener Abendpost“ komuniké, v katerem naglašajo nujno potrebo v interesu države, da se narodna sporna vprašanja na Češkem urede.

Komuniké zagotavlja, da hoče vlada vse storiti za uspešno rešitev tega vprašanja. — Izjavlja pa, da se more to zgoditi le potem, ko bo tudi najbolje odgovarjalo duhu ustave. Dotični zakonski načrti so že izdelani in se skoro predložijo poklicnim zakonodajnim zastopom. Po mnenju vlade pa naj bi poklicani se zaupniki vdeleženih strank seznanili s temi zakonskimi načrti poprej, nego se predložijo zakonodajnim zastopom naj bi stopili v razpravo med seboj, in naj bi pred zadnjim sklepom oddali svoj posvetovalni votum. Vlada je uverjena, da bi tako razpravljanje povzročilo delo sporazumljenja.

Zato nameruje vlada že prihodnje dni izdati pozive na taka razpravljanja. Vlada je storila svojo z izdelanjem teh načrtov, ljudski zastop naj bo sedaj sodeloval in nosil vso odgovornost. Vladni komuniké zaključuje z zatrditvijo, da bi bilo narodno premirje na Češkem najtrdnjaja podlaga za nemoteno in trajno skupno delovanje strank v parlamentu in na vladi.

Češko-katoliški glas proti „krščanskim“ socijalcem.

Včeraj smo se bavili na tem mestu z dunajskega krščansko-socijalnega poslanca predlogom, ki pomenja naravnost upor proti obstoječim zakonom in pojav najgrše narodnega nasilja. Konstatirala smo tudi, da se je tudi češko-katoliška stranka brezpogojno in z vso odločnostjo pridružila drugim češkim strankam v njihovem odporu proti rečenemu atentatu od strani krščanskih socijalcov. Tu naj slede glavni momenti v tozadevni izjavi čeških katolikov.

Izvrševalni odbor katoliške ljudske stranke na Češkem, kakor tudi vsi poslanci te stranke vidijo v tem sklepu (Axmannovem predlogu) težko žaljenje češkega naroda in napoved neizprosne boja proti temu

narodu ter opozarjajo, da ima češki narod že od stoletja domovinsko pravico na Niže-Avstrijskem in specielno na Češkem in da je s svojim delom in svojo krvjo po velikem delu pripomogel do gospodarskega in kulturnega razcvita Dunaja. Ne glede na to, da je zakonski načrt Axmannov v direktnem nasprotstvu z najprimitivnejšimi zapovedmi človečanstva, da pomenja hudo kršenje državnih temeljnih zakonov, kakor tudi veljavnega zakona o ustanavljanju ljudskih šol, da nasprotuje značaju Dunaja kakor glavnega mesta države — je ta predlog tudi direktna negacija krščanske pravičnosti in ljubezni do bližnjega in zato nas mora navdajati strmenjem in žalostjo tem bolj, ker so ga nemški krščanski socijanci vložili in glasovali zanj ter nas s tem globoko užalili v našem narodnem in verakem čutstvu. Izjavljamo s tem slovesno, da smatramo interese Čehov na Niže-Avstrijskem — ki so vendar del češkega naroda — kakor svoje lastne interese in čutimo njihovo tlačjenje, kakor da bi zadevalo nas same. Mi vsprejemamo od nemških krščanskih socijalcov za lučano nam rokavico in se bomo složili z drugimi strankami češkega naroda borili do zadnje kaplje krvi za sveta prava našega naroda. Državni poslanci naše stranke se bodo z vso energijo in vsem svojim vplivom potezali za to, da zakonski načrt Axmannov ne zadobi najvišje sankcije.

To je možka, rodoljubna beseda čeških narodnih katolikov, ki naj si dobro zapomnijo vsi oni, ki so sanjali o nekem katoliškem centru v parlamentu brez ozira na narodno pripadnost. Češki katoliki izjavljajo slovesno in odločno, da je vsaka skupnost z nemškimi krščanskimi socijanci izključena in da je proti njim neizogiben — boj! A nemški krščanski socijanci so danes reprezentanti nemškega konservativizma v Avstriji! In taka stranka, ki proglašala narodno nestrpnost kardinalno točko svojega programa naj bi bila kristalizacijska točka za združenje poslancev raznih narodnosti?!

DOGODKI NA BALKANU. TURČIJA.

CARIGRAD 15. „Ikdam“ meni, da je novo vedenje Avstro-Ogrske povoljno in da kaže dobre intencije, zatrjuje pa, da ni glede ponudbe 2 in pol milijonov še končne odločitve.

Konec turškega bojkota.

Iz Soluna poročajo: Vled sporazumljenja, doseženega med Turčijo in Avstro-Ogrsko, je smatrali bojkot končanim. Razveljavilo se je na stotine naročil, izvršenih v Italiji, Franciji, Belgiji in Rusiji (?? Ured.)

CARIGRAD 14. — Glasom oficijelnih poročil je turška vlada vkrenila potrebne odredbe, da bodo avstrijske ladje zamogle prihajati in odhajati v turška pristanišča in tamkaj razkladati svoje blago. Z ozirom na te odredbe je nade, da bojkot v prihodnjih dneh konča.

CARIGRAD 15. — Nemški carigradski trgovinski list poroča, da so težaki odpovedali pokorščino bojkotaem sindikatu in da so pričeli razkladati blago z nekega avstrijskega parnika.

Ekspozé velikega vezirja.

CARIGRAD 14. Listi poročajo, da je bil veliki vezir Kiamil paša z ozirom na vsepeh svojega ekspozéja odlikovan velikim kordonom reda medžidije v briljantih.

LONDON 15. „Morning Post“ pravi, da je ekspozé velikega vezirja in njega ugodno vsprejetje največje važnosti za mir. Treba je le še sporazuma med Avstro-Ogrsko na eni in Srbijo ter Črnogoro na drugi strani. Prva naloga Srbije je, da ohrani svojo teritorialno posest in da se ne spušta v vojno, v kateri nima nade do vsepeha.

CARIGRAD 15. Brzojavni uradniki so hoteli včeraj imeti v Stambulu shod, ki ga je pa policija preprečila. Brzojavni uradniki izročijo porti in zbornici prošnjo.

CARIGRAD 15. „Šuraj Umet“ ni več glasilo odbora.

Avtonomija za Kreto.

CARIGRAD 15. Neki navadno zanesljiv vir potrjuje častnikarsko vest, da je porta predlagala za Kreto avtonomijo kakor jo ima otok Samos.

SRBIJA.

BELIGRAD 15. Potem ko se je poleglo prvo presenečenje o sporazumu Avstro-Ogrske s Turčijo, črpajo v političnih krogih nove nade iz okolnosti, da ni ta sporazum še protokolarno določen in da je potemtakem možno, da pride dotlej še do kake spremembe mnenj. Tudi povdarjajo v teh krogih, da zamoreta Avstro-Ogrska in Evropa računati na ohranjenje miru le tedaj, ako se bo popolnoma jemalo v ozir zahteve srbskega naroda. Zato je težišče mednarodnega položaja slej ko prej v sklepih evropske konference. Naglašajo, da je odpoved Turčije na suverentne pravice nad Bosno in Hercegovino v gotovi meri srbskemu vprašanju v prilog, ker so se bosanski Srbi mohamedanske vere sedaj prepričali, da nimajo od sultana in od Turčije pričakovati nobene pomoči in da jim zamoreta priboriti svobodo le Srbija in Črnogora.

Kralj Peter in avstro-ogrski poslanik.

Iz Belegrada javljajo: Za čas dvornega plesa razgovarjal se je kralj Peter izredno dolgo z avstro-ogrskim odposlancem grofom Forgachom. Opažalo se je pa, da je prestolonaslednik izogibal sestanku z odposlancem.

Bojkot proti Avstro-Ogrski.

BELIGRAD 15. — „Trgovski Glasnik“ piše, da se je v vprašanju bojkota proti Avstro-Ogrski informiral pri vladi. Tam so mnenja, da se ne sme pričeti z bojkotom, ker mora stati Srbija v dobrih trgovinskih odnosih nasproti sosedni monarhiji. Ako bo potreba, bo že vlada znala ukreniti proti Avstro-Ogrski potrebne odredbe.

BELIGRAD 15. Srbski odposlanik v Carigradu Nenadović je brzojavno poklican v Beligrad.

BELIGRAD 15. Od včeraj čuvajo vojaški turško odposlanstvo.

CRNOGORA.

Iz Cetinja javljajo, da je knez Nikola vsled sporazuma med Avstro-Ogrsko in Turčijo opustil misel na vojno. Vse čete, ki so bile na meji so baje odpoklicane.

BOLGARIJA.

Iz Sofije poročajo, da neodposlje bolgarska vlada prej v Carigrad svojega delegata, dokler ne vsprejme Turčija v načelu ponudbe v znesku 82 milijonov, ki bi jih kakor odškodnino Bolgarija plačala Turčiji za vztočno rumelijsko železnico in kapitalizirani vztočno-rumelijski tribut.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

— Novi angleški velikanski križar. „Daily News“ poročajo, da bo novi križar „Indefatigable“, ki ga prihodnji mesec spuste v morje, dolg 555 in širok 80 čevljev. Križar bo nosil 19.000 tonelet, stroji bodo delali z 45.000 konjskimi močmi. Ladija bo imela tri dimnike ter bo oborožena z 12 colnimi topovi.

Preoroževanje avstroogrskih topničarskih polkov. — Z Dunaja javljajo, da se topničarski polki preorožijo in da so valed tega za mesec januarij in februarij pozvani na strelne vaje vsi v inozemstvu živeči topniški rezervni častniki.

Zapuščina Pobjedonosceva. Bivši nadprokurator sinoda K. P. Pobjedonoscev je zapustil raznim muzejem važne spise. Tako je Rumjancevjevemu muzeju zapustil korespondenco, ki jo je vodil s carjem Aleksandrom III., dostavil je pa, da se za more pisma obelodaniti še le l. 1917.

V nedeljo, dne 17. januv. t. l.

ob 4. uri popoldne

se bo vršil

v dvorani Gosp. društva v Trebčah

javen shod

ki ga sklicuje

drž. in dežel. poslanec dr. Otokar Rybář

da poroča svojim volilcem

o parlamentarnem položaju.

Dnevne vesti.

Štrajk voznikov tržaške okolice pridobiva z vsakim dnem na moči in obsegu. Do včeraj je bil štrajk posebno markantan edino v tržaški okolici.

Včeraj se je nepričakovano raztegnil po vseh vaseh bližnje Istre. To je: dočim se je Istra dosedaj vzdrževala v lastni hiši od dela, so vozniki iz bližnje Istre včeraj kar korporativno prestopili mejo in podpirali okoličanske sotrpine v nadzorovanje morebitnih krumirjev. Seveda je to nadzorovanje bilo nepotrebno. Kajti dočim so v prejšnjih dneh skušali zasebni podjetniki vtihotapiti se z vozovi v mesto (kar jim ni uspelo), so včeraj opustili vsak puskus; tako impozantna je solidarnost med okoličanskimi vozniki!

Posledice štrajka se že občutijo. Netlakovane ulice v mestu in ceste v okolici ne nudijo prav prijetne slike; blato je tu pa tam nekoliko centimetrov visoko, brez gramoza.

Zvesti obljudi, ki so si jo dali na predvčerajšnjem shodu v Ricmanjih, so vrli ricmanjaki in drugi breški vozniki prišli včeraj že pred 6. uro zjutraj v Lonjer, kjer so skupno nadzorovali bojno polje. — Prihod Ricmanjcev je ugodno vplival na naše okoličane. Bil je to zares lep primer solidarnosti in stanovske zavednosti!

Sinoči ob 7. uri in pol se je vršil shod v „Gospodarskem društvu“ na Optinah. Udeležba je bila naravnost ogromna. Prostorna dvorana, bližnja soba in hodnik, vse je mrgovno voznikov z Optin in drugih okoličanskih vasij. Shodu je predsedoval domačin gosp. Ferdinand Ferluga, govorili so pred vsem g. dr. Josip Mandić, ki je z veseljem konstatiral ganljivo solidarnost med vsemi vozniki, tudi onimi iz Istre in opozoril voznike,

da je boljše trpeti še nekaj dni častno, nego še par let sramotno. Jožef Čok iz Lonjera je poročal o položaju v Lonjeru, Andrej Križmančič o položaju na Kontovelu. Govorili so še Andrej Čok, akademik Sostič, Luka Kralj, Škrlevaj, Ferdinand Ferluga in drugi. Sklenilo se je, da se bo vršil shod ob 7. uri shod na Kontovelju v dvorani gostilne g. Starca, po domače Marangona.

Jutri popoldne ob 4. uri in pol bo v Lonjeru v „Konsumnem društvu“ shod za vse voznike.

Odprito pismo sl. c. kr. poštnemu ravnatelju v Trstu. Dne 9. t. m. je priredilo podpisano društvo akademski ples, na katerega je bil dovoljen vatop le proti izkazu vabila. Na razpošiljanju teh vabil nam je pa sl. c. kr. pošta zakrivila toliko nerednosti, da se čutimo primorane tem potem se javno pritožiti in zahtevati od sl. c. kr. poštne ravnateljstva natančnega pojasnila.

Dan na dan so nam prihajale in nam še prihajajo pritožbe, da niso bila dostavljena vabila osebam, katerim smo jih prav gotovo odposlali. Vsaka odposiljatelj pa je imela na pročelju kuverte tiskano ime našega društva. Če bi se torej pošiljatelj ne bila mogla dostaviti naslovljencu, morala bi se društvu vrniti, kar se je le v par slučajih zgodilo. Veliko število odposlanih vabil pa ni bilo ne dostavljenih ne vrnjenih. Slučaji so naražapolago!

Nekemu g. učitelju na šoli družbe sv. Cirila in Metodija pri St. Jakobu smo odposlali vabilo. Na njegovo pritožbo, da ga ni dobil, smo poslali drugo, zatem tretjo, a še le četrto se mu je dostavilo. Ker se nam je zdelo to sumljivo, smo naredili sledeči poskus: poslali smo vabila na absolutno zanesljive naslove členov plesnega odseka samega. Od petih vabil je bilo dostavljeno eno samo.

Še en slučaj: Tukajšnji podružnici „Oredne banke čeških hranilnic“ smo poslali dne 8. t. m. vstopnice v pismo. Imenovana banka jih je prejela 11. t. m.

In sedaj nam dohajajo pritožbe, da smo pri pošiljanju vabil k našemu plesu prezrli najodličnejše narodne družine; mi pa lahko nepobito dokažemo, da smo dotičnim rodbinam — ugodnim meščanom — poslali vabila z nedvomno jasnim in zanesljivim naslovom.

Naravnost je, da smo bili mi na ta način občutno prikrasani: odtujili smo si one povabljene osebe, ki niso dobile vabila in se opravičeno čutijo žaljene; imamo vsled tega pa tudi gmotno škodo.

Zato moramo proti takemu postopanju najodločneje protestirati in zahtevamo od sl. poštne ravnateljstva stroge preiskave in preciznega odgovora, dalje da se eventualnega krivca izsledi in po zasluženju kaznuje.

Akad. fer. društvo „Balkan“

v Trstu.

Regnicoli na vseh koncih in krajih. Znano je, kako se naš slavni magistrat živo zavzemlje za bratce iz Italije, ki prihajajo semkaj v trumah iskat si kruha. Posebno jih priporoča pri znani tržki Faccanoni, ki tudi res rada vsprejema bratce v svoje naročje. Ob enem pa naše ljudi domačine odstavljajo iz službe s pretvezo, da ni dela, ali pa da niso sposobni za dotični posel.

Tako se je zgodilo z vrtnarjem na Lipškem trgu. Več nego 20 let je opravljal službo vrtnarja po javnih vrtih. Vsakdo si bo mislil: če je mož toliko let opravljal to službo, potem se je v tej dolgi dobi le spopolnil. Ali gospoda na magistratu niso takih pametnih nazorov. Odslovili so ga kakor — nesposobnega! Neusmiljeno so mu vzeli košček kruha, ki ga je pošteno služil za se in za svoje otročice. Na njegovo mesto pa so postavili regnicola iz Kalabrije.

Ali to se ni bilo dovolj. Marveč so več takih priseljencev, ki niso pripadniki naše države, imenovali definitivnimi vrtnarji. Tako n. pr. za Lipški trg Pavla Benvenuti, za javni vrt Gori Filio, za Barkovlje Leopolda Golinelli.

Kako so ti priseljenci ponosni na svojo temno-zeleno uniformo in se šopirijo se svojim kalabrežkim narečjem, da se jih že od daleč čuje! Šopirijo se po javnih vrtih in izživljajo ob vsaki priliki, da pokažejo, kako se oni tukaj gospodarji ker jim tako veli naš slavni magistrat!

Sedaj vprašamo: kake posebne prednosti imajo ti tujci, da se radi njih domačine meče na cesto? Mari so posebno sposobni za gojenje naših vrtov in drevoredov, ko niti ne poznajo krajevnih razmer? Takov la pritepenec je morda poprej skozi leta delal v kakem kamenolomu ali pa v kaki opekarni opeko skladal; sedaj pa je naenkrat večak v vrtnarstvu, da vodi dela po naših vrtovih in drevoredih, deli našim ljudem — ki so notorično dobri vrtnarji — milostno kruh dninarjev in jim zapoveduje!!

Take razmere so pri nas doma! Take krivice se gode domačinom na vseh javnih delih, s katerimi razpolaga naš glavni magistrat. Mari ljudje morajo žrtvovati svoj novič za vzdrževanje njih službe, a pravico do teh poslednjih ima tujenec — regnicolo!

Veliki trgovski ples dne 1. februarja 1909 v „Narod. domu“.

Ubogi trpin, vzrastel na tej teptani grudi, si brezpraven, gonijo te iz občinskih služeb, za katere si kakor rojca, ker poznaš nerav zemlje in ti je že prirojena neka posebna sposobnost za negovanje primernih raslin na njej. Nič ti ne koristi niti svoje domačinstvo, niti tvoja sposobnost!

Gospodi na magistratu se mudi. Saj jih opominja „Indipendente“ dan na dan, naj se požurijo in porabljajo vsako priliko, dokler imajo še oblast v rokah. In gospoda — kakor se vidi — pridno izpolnjujejo migljaje v „Indipendentu“. Našim poslancom polagamo toplo na srce, naj nastopijo proti tej grdi zlorabi in krivici in naj se potegnejo za pravico dematinov do — kruha. Res zadnji čas je, da se napravi zatvornica proti tej invaziji regnicolov!

Novi deželni šolski nadzornik. Cesar je privzornega deželnega šolskega nadzornika dr. Roberta Kaner imenoval definitivnim deželnim šolskim nadzornikom za Primorsko.

Imenovanje v poštni službi. Poštna komisarija gg. dr. Ivan Slezko in Ribard Marignoni sta imenovana višima poštoma komisarjema, viši poštni oficijali Gabriel Lindtner, Gregor Verša in Ferdo Skarpa pa poštnimi kontrolorji.

Čudni odnosi pri blagajni na centralni pošti. Včeraj ob 9. uri in 45 m. došel je na blagajno tukajšnje centrale c. kr. pošte, kjer se predajajo poštne nakaznice, neki Hrvat. Ker je pred njim došel neki drugi gospod, ki je imel kakih 10—15 poštne nakaznice, je gori rečen Hrvat čakal, da potem gospodu pride on na vrsto. V času tega čakanja je prišlo kakih 15 drugih strank, da istotako izroče denar. Dotični uradnik na blagajni je delal tako počasi, da so vse druge stranke bile nemirne. Slednjič je bil uradnik gotov z onim prvim gospodom, ki je odšel. Hrvat je hotel sedaj oddati svojo nakaznico, ali uradnik mu je pred nosom zaprl okno in začel šteti bankovce, ki jih je bilo po svoji priliki več tisoč kron. Ko je Hrvat že preko 25 minut, a bi še dalje čakal, da uradnik prešteje denar, bi bilo gotovo prešlo še 10 minut. Hrvat je imel nujnega posla in pital je na okno ter prosil uradnika, da sprejme denar. Uradnik pa se je na to surovo in je zno zadržal na Hrvata, rekši mu po italijanski: Cosa la crede, che go da far colle patate?! Se non la vol aspettar, la vada via!

Na to je Hrvat odgovoril, da stranke niso patate, nego da je njegova dolžnost biti uljuden s strankami in državljanji, ki plačajo državi davke in druge pristojbine, a da je s tem denarjem plačan tudi on! Za tem je šel Hrvat na ravnateljstvo in protestiral proti neuljudnosti in prepotencijski bradatga uradnika, a v isti čas je šel s Hrvatom k blagajni viši uradnik pošte in je dotičnega uradnika vzel od redde racionem. Potem je Hrvat takoj izročiti svoj denar, ali je dobil od uradnika nemško-italijansko potrdilo na svojo hrvaško nakaznico, ki je šla na Čuško. Hrvat je odločno vrnil uradniku potrdilo in zahteval slovensko.

Kislega lica je uradnik napisal slovensko potrdilo in izročil Hrvatu, ki se mu je jako fino poklonil in odšel.

Moralna vsega tega: dotični uradnik je bil po naglasu govora Italijan. Za njega so tržaški Slovani morda ono, kakor jih italijanski Tržčani nazivljejo: ččavi! Goraje odlično postopanje Hrvata naj bo v izgled vsem našim ljudem v Trstu, kako se ima postopati z neodgojenimi in fanatičnimi ljudmi, kakor jih ima c. k. pošta v Trstu.

Drugo navzočo občinstvo je pritrdjevalo Hrvatu. Tudi to je simptomatično. Konečno pa naglašamo, da veliki del krivde pada tudi na ravnateljstvo, ker ne skrbi za zadostno število moči na mestih, kjer je posla s strankami.

Zadruga opravičenih posestnikov na Opčinah po imela v nedeljo dne 17. t. m. izreden občni zbor. Na dnevnem redu bo predlog glede prodaje dela občinskih pašnikov.

Ožji odbor starišev za slovensko šolo v Trstu bo imel svojo tajno sejo prih. ponedeljek, dne 18. t. m., ob 8. zvečer v prostorih „Kons. društva“ pri sv. Jakobu.

Vouk, predsednik.

Volitev v cenilne komisije za osebno dohodarino. V smislu §§ 181 in 184 zakona od 25. oktobra 1896 dr. zak. št. 220, z davčnega volitev udov v cenilne komisije za osebno dohodarino, se naznanja, da bodo volilni listi novo ustanovljenega cenilnega okraja Trst 1 a, ki obsega V. in VI. mestni okraj in I. II. III. predmestni okraj (izvzemši katastralno občino Lonjer), izločen davkoplačevalcem na ogled pri tukajšnji c. kr. davčni administraciji Korzo 37, I. nadstopje, soba št. 5, od 23. do 30. tekoč. meseca v uradnih urah in to radi ugoditve eventualnih pritožb.

Tržaška mala kronika.

Norec, ki je hotel ubiti lastnega očeta. Včeraj je Trevesova rešilna postaja nujno poklicana v Sv. Marijo Magd. zgornjo št. 289, kjer je neki Andrej F. star 34 let, ki je znorel, hotel ubiti svojega očeta. G. Trevesu se je posrečilo po lastiti nesrečnosti. Zvezali so ga in prepeljali v opazovalnico mestne bolnišnice.

Trobenjanje pri demonstracijah. Ker je bilo v zadnjem času več obravnav radi demonstracij, na katerih so se obtoženci večkrat izražali, da niso znali raztolmačiti si pomen

trobenjanja se strani policijskih organov, opozarja nas policijska oblast, da povelje razidite se in enako dajejo redarji vedno ustmeno na glas. Ker pa ne bi povelja mogli slišati vsi zlasti v bujnem ropotu demonstracij daje istočasno tudi s trobento tozadevno znamenje. Trobenjanje torej ni pravzaprav povelje, ampak znamenje, da povelje je bilo dano. Občinstvo se mora zato potemtakem ravnati, da se ogne kazenskim posledicam.

Težka telesna poškodba. Prostitutka Katarina Gubitsch, stara 27 let, je ob 12¹/₂ predinočnem v kavarni „All'Europa Felice“ dala aretirati ogijarja Tomaža Perkovič, star 33 let, ki je malo poprej vdrl v njeno sobo, ulomivši ključavnico. Bil je ves besen, planil je nanjo, jo udaril s pestmi, izbil ji zob in ranil ves obraz. Bila je vsa krvava. Besnega ogijarja so aretirali.

Dva otroka težko oparjena. Anastasij Stok, star 4 leta, stanujoč v Dutovljah št. 99, je bil sprejet v dermatološki oddelk bolnišnice s težkimi opeklinami. Zrnili je na se posodo vrele vode.

Težke opekline po vsem telesu je dobil vsled vrele vode tudi petleten deček Emil Mrevlje, stanujoč v ul. Montorsino št. 7.

Hipna slabost. Zdravniška postaja je včeraj zjutraj telefonirala v mestno bolnišnico za nosila. Trebalo je prenesti kamnoseka Ferdinanda Pangerc v bolnišnico, ki ga je na delu obšla hipna slabost. Sprejeli so ga v bolnišnico.

Požar. Ob 4 in pol popoldne je dečko opozoril glavno postajo ognjegeško, da je izbruhnil požar v hiši št. 17. ul. Manzoni, in sicer v stanovanju neke Ane Stefanutti. — Ognjegešci so konstatirali, da je nastal ogenj vsled sveče, s katero so se preveč približali oblekam v neki ormari. Ogenj, ki je bil tekom ure pogašen je povzročilo škodo 200 K.

Koledar in vreme. Danes: Marcel pap. — Jutri: 2. Ned. po sv. 3 Kraljih. Ime Jezusovo, Anton pušč. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 8,5 Cels. Vreme včeraj: oblačno, megleno.

Vremenska napoved za Primorsko: Megleno s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Naše gledališče.

V nedeljo 17. t. m. vprizori „Dramatično društvo“ izvirno noviteto „Moč uniforme“ katero je spisal Tržčan in našemu občinstvu poznani Jaka Štoka. To svoje delo, o katerem spregovorimo več jutri, je dal vglasbiti našemu znanemu kapelniku in skladatelju g. H. O. Vogriču.

O celotnem delu ne moremo še ničesar reči, o tem bo govorilo v nedeljo občinstvo samo. Poleg že omenjenih igralcev, ki iz prijaznosti nastopijo po daljšem odmoru, omenjati nam je, da nastopi iz prijaznosti tudi „Sokolov“ zbor, ki se je pod vodstvom gosp. Mahkote o priliki zadnjih „Sokolovih“ družinskih večerov tako imenitno izkazal.

Overture izvajal bo vojaški orkester 97 pešpolka, ki bo obstojal iz 32 moč; istotako spremljal bo tudi pevske točke. — Posamezni igralci se pridno pripravljajo za svoje vloge pod režijo skladatelja samega.

Sklepati se da iz vsega, do nam bo nudila „Moč uniforme“ zanimiv večer.

Tržaška gledališča:

VERDI. Danes repriza Catalanijeve opere „Loreley“.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes uprizori družba Reiter veliko dramo v 5 dejanjih „Adriana Lecoureur“.

EDEN. Drevi je tu varieté-predstava. Začetek ob 8,30.

Javna zahvala.

Podpisani si šteje v prijetno dolžnost se tem potom najtopleje zahvaliti vsem, ki so pripomogli na katerikoli način k tako sijajnemu vpehu naše prireditve dne 10. t. m. v Ajdovščini; posebno pa se zahvaljuje: gospodu županu in dež. posl. J. Kovaču za vsestransko naklonjenost, gospodu trgovcu Št. Stekarju in gosp. gostilničarju Budihni za izredno požrtvovalnost in gospodu dr. Puschniku, notarju iz Vipave za veliki dušen dar; dalje sl. ondotni moški in ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija za blagohotno prepustitev priprav za napravo odra, slav. tambur. društvu „Danica“ v Šturjah za nudjeno pomoč in slednjič vsem sodelujočim gospodičinam in gospodom, vsem, ki so preplačali vstopnino ter slavnemu občinstvu, ki je v tako lepem številu posetilo našo prvo prireditev!

TRST, dne 14. januarja 1909.

Glasbeno društvo „Trst“ v Trstu.

Za odbor:

MARIJ SILA, t. č. tajnik. ANTON TURK, t. č. preds.

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE.

Ulica Sanità 23/25 pritličje.

Dražba ki se bo vršila danes 16. t. m. od 9 do 10 predp. — Popolne oprave in pokrivala za konje, chiffonier, ogledalo in stenska kronometrična ura, sveče, milo, skrop, cikorija, kavina primes Sv. Cir. in M. kakao, čokolada, plehnate vaze in papir za zavijanje.

MODERNO POHIŠTVO!

TRST

PETER JERAJ

ULICA SV. KATARINE ŠT. 13
VOCAL ULICE V. BELLINI

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovinate in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurenco.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

GIOV. PELLIS, Trst

ulica San Antonio 9, nasproti kavarni

„STELLA POLARE“

Prodajalnice porcelana kamenine in kristalov.

Popolne service za umivalnike. — Namizne service za kavo in čaj v bogati izbiri. — Raznovrstni krasni predmeti iz porcelana in obovine, jako primerni za darove. — CENE JAKO ZMERNE.

Vsled velikih in ugodnih nakupov usnja, prodaja v čevljarnici

Nuova Calzoleria Triestina

ulica G. Carducci 21 (prej ul. Torrente)

obuvalo za moške po sledečih cenah:

Čevlji (gete) za moške iz usnja Box calf	po K 9 —
Postoli za moške s trakom	9 —
„ „ urez Derby	9 60
„ „ urez Triumph	9 60

Izbera razno vrstno ga obuvalo za gospode, gospe in otroke 1. a čevlji in postoli s najmodernejših krojev in oblik iz blaga I. vrste. Delo solidno in natančno. CENE ZMERNE.

Restavracija Milano

Trst, ulica Stadion štev. 10

Danes zvečer koncert dunajskih dam

Prične ob 7. uri.

Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča udani C. LULICH.

Dr. RUD. ŠORLI

ZOBOZDRAVNIK

klinike za zdrav. zob v Berolinu.

Plombovanje. — UMETNI ZOBJE

NAJPOPOLNEJŠA METODA.

Izdiranje zobov brez bolečine.

Upravljanje slabo zrasihi zobov.

Sprejema od 9.—1. in od 3.—6. ure popoldne.

CORSO 49, vhod ul. Silvio Pellico 1.

Slovenska mizarnica v Trstu

Majcen Miloš v Trstu ulica Leo št. 2 nam javlja, da ima zmiraj v svoji delavnici pripravljene cele spalne sobe in vso drugo pohištvo, ter da prevzema vsakovrstno delo v svoji stroki. Ker je gospod M. MAJCEN naš narodni obrtnik, ga najtopleje priporočamo slavnemu slov. občinstvu.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13. II. nadst.

Slovinci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v

Slovanski brivnici

v ulici Saverio Mercadante št. 1 (blizu slovenske knjižarne)

V. GJURIN, brivec.

35 let velikega uspeha!!!!

Zdrav želodec ::

::: redno prebavljanje

in očiščen želodec :::

doseže se z uporabljanjem večkrat odlikovane PICCOLI-jeve

tinkture za želodec

Prodaja se po vseh lekarnah. — Pošiljativ po poštne povzetju preskrbuje lekarna

PICCOLI, Ljubljani

o. kr. dvorn. zalagatelja in zalatolja njegove svetosti.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirta in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST

Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kufu Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih talijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Različni, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjevec. — Izdelki I. vrste, dobi dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Valentin Zorzini

urar in dragotina

Trst, ulica Mude vecchia št. 1 (Za ložo)

Izbor zlatih in srebrnih predmetov

zlatih in srebrnih ur po najzmer. cenah.

Sprejme se popravljanja vsake zlatanine in ur. — SPECIJALITETA v popravljanju urnih zaklepnice.

Poplavljanje in srebrnenje vsake kovine potom pila ali ognja, in uredi.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.

9-1

3-6

Patentiran divan-postelja MACHNICH

Okraji radi svoje krasne elegancije vsaki prostor in se spremeni v hipo s samim premakljajem v jako komodno posteljo z lastnimi žimnicami in blazinicami.

Prospekti zastoj. — Eventuelno na mesečne obroke. Lastna delavnica za vsakovrstno tapetirarsko in elepsvalno delo.

G. MACHNICH, Trst, ul. S. Giovanni 10.

FENICE. Nacaj ob 8. uri se uprizori komedija „Recini da festa“ (Pražnji uhan); tej komediji bo sledila burka. Jutri bosta dve predstavi.

Društvene vesti.

II. občni zbor akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu se bo vršil v ponedeljek 18. t. m. ob 8. uri zvečer z običajnim vspešnim. Gospice pevke glasbenega društva „Trst“ so naprošene, da pridejo v nedeljo dne 17. t. m. ob 2. in pol uri popoldne v dvorano Tržaškega Sokola („Nar. dom“). Gospice, ki želijo pristopiti k pevskemu zboru, naj se zglasijo ob isti uri in v istih prostorih kakor gori navedeno.

Čitalnica pri sv. Jakobu naznanja, da se bo vršil v nedeljo 31. t. m. popoldne društveni občni zbor v društvenih prostorih. Jutri nedelja 17. jan. se bo vršil v „Čitalnici“ ples ob 4. in pol uri pop.

VABILO.

na prvi kolesarski plesni venček, ki se bo vršil v soboto, dne 23. t. m. v posebno odlični dvorani „Trgovsko-izobraževalnega društva“ (ul. S. Francesco št. 2 I. nad.). Začetek ob 8. uri zvečer.

Izmed različnih in prijetnih izvenenjenj ki jih slav. občinstvo pripravi o kolesarji, naj cmenim dve neviteti: „Veliki cvetlični korzo“ ter „Poljevo dirko“. Obe točki se bosta vršili med odmorom. So-deč po pripravah, se more pričakovati popolnega uspeha. Ker je čisti dobitek namenjen društveni fanfari ter raznim pripravam za veliko dirko za jugoslovansko prvenstvo, je nada, da se slavno občinstvo v najlepšem številu odzove našemu vabilu.

Odbor Trž. kol. društva „Balkan“.

Nar. delav. organizacija

Opozarjamo na shodo, ki se danes vršijo: Ob 7 1/2 uri zvečer v „Nar. domu“ v Bar-kovljah, ob 7 in pol skupni sestanek v pro-storih N. D. O.

Vesti iz Goriške.

x Avstrijski begunci. Mazzinijanska propa-ganda med vojaštvom gre dobro v klanje. V prvem tednu tega leta se je prijavi loškim oblastim na meji pri Vidmu nič manje nego deset dezertarjev. Zadnji se piše Rudolf Colmar, rojen v Temešvaru, pobegnil je od 47. pešpolka v Gorici; karabinerjem je rekel, da v kratkem pobegne še več moč. Ta je Žid, med ostalimi je eden Brice slovenske narodnosti, drugi so Lahji, štirje so s slovensko-hrvatskimi preimki.

Zvišane cene kruhu. Društvo goriških pek-ov je naznanilo slavnemu občinstvu z „okro-žnico“, da je vsled podraženja moke zvišalo ceno vsem vrstam kruha po 4 vinarje na ki-logram. Tako stane sedaj kg najfinjšega kruha 44 vin., druga vrsta 36, rženega 44 v. Ako bi se v neki pekarni kruh prodajal pod določeno ceno, se dotičnega gospodarja kaz-nuje po društvenih pravilih z globo 20 kron. Ali bodo gospodje pekovski mojstri pa znižali cene, ko bo padla cena moke?

Vesti iz Istre.

Iz Dekan. „Dekansko pogrebno podporno društvo“ bo imelo svoj trinajsti redni občni zbor v nedeljo dne 17. t. m. ob 8 uri in pol popoldne v prostorih Konsumnega društva.

Vesti iz Kranjske.

Državna subvencija. Muzejsko društvo za Kranjsko je dobilo 300 kron državne pod-pore, da se mu omogoči razkritje ostankov rimskega mesta Emone.

Vesti iz Koroške.

Umrl je v Celovcu vladni svetnik Josip Kronik, nekdanji celovski okrajni glavar v starosti 91 let. Bil je vnet Slovenec.

Vesti iz Štajerske.

Tuji v Mariboru. Leta 1908 je obiskalo mesto Maribor 12.525 tujcev (nasproti 14.233 leta 1907.)

Narodna zbirka. Narodna zbirka, ki jo je priredil „Klub naprednih slov. akademikov v Celju“, se je prav povoljno obnesla. Na-bralo se je 2053 K 03 stot.

Ker znašajo stroški za zbirko do 60 R. se je na občnem zboru razdelila vsota 2000 K: Družba sv. Cirila in Metodija 600 K. Sokolski dom v Celju 200 K, Društveni dom v St. Ilju 150 K, Javna ljudska knjižnica in čitalnica v Gaberjih pri Celju 150 K, Dijaško podporno društvo Gradec 100 K, Dijaško podporno društvo Dunaj 100 K, Dijaško podporno društvo Praga 100 K, Dijaška kuhinja Celje 100 K, Dijaška kuhinja Maribor 100 K, Dijaška kuhinja Ptuj 100 K, Učiteljski sklad 100 K, Ljudska knjižnica v Slov. Bistrici 100 K, Ljudska knjižnica v Slov. Gradcu 50 K, Zveza narodnih društev 50 K.

Zopet nemško posestvo padlo! Grad Hartenstein pri Slovenjgradcu (346 oralov) je kupil gosp. Ivan Knez iz Ljubljane za 72.000 K.

Darovi.

— Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu daruje 20 K g. I. Žitnik in g. Vali Malič o priliki svoje poroke.

Istoj podružnici je poslal g. F. Sražin K 302 katere je nabral v gostilni pri Maj-cenu v Štorjah; K 506 je pa nabral v Kaz-ljah pri raznih priložnostih. Te svote hrani upravnistvo.

— Na korist plesa Slovenske in Hrvat-ske mladine v prid C. in M. daroval je gos. Jaka Stoka K 10. Hvala darovatelju.

Vladko Ternovec

t. č. blagajnik. Trst, ul. Fontana št. 2.

— Za uboge rekonvalescente v tukaj-nji bolnišnici je darovala gospa Myrti Sea-remanga 200 K.

— Podružnici sv. C. in M. pri sv. Ja-kobu so darovali ker se niso vdeležili ples-nega venčka „Nar. pip. kluba“ A. Bizjak, I. Bizjak in Kompara M. po 1 K A. Milka in I. Müller po 50 vin.

— Za akademični ples je doposlal g. Marino Luxa iz Proseka K 13, katere so darovali: Josip Koren, učitelj-voditelj, Davo-rin Furlan, učit. in Edvard Sosič, učit. po K 3, Alojz Španga, učit. in Maks Milič po K 2, ker se niso mogli udeležiti plesa. Srčna hvala!

Za „Božičnico“ podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti je nabrala ga. Milka Katelanova 54 K 10 st., od te svote so dsrovali sledeči gg.: Jelusič Peter, Matičič M., Schrey E., Forcesin Peter, Znidaršič Anton, Bremec Anton vsi po K 2; Branko Oroslov in Jaz-bar Alojz po K 3; Venuti Jernej, Gomilar, dr. Vagaja, Forcesin Evgen, Renčelj Ivan, Smrkoli, Mihajlovič, Hinko, Kjuder, Cermelj, Mirt Josip, Vontina, Požar J., Trošt Drag., Svoboda Maks, Živic L., Vizjan, Cink Ivan, Rome, Požar Miha, Rakušček, Smid R., Fer-luga I., Pegan Josip, Švetc Ludvik, N. N., Mikelič Fran, N. N. Lavrenčič Ciril, Domicelj Ciril, Maurič, Vovk Amalija, vsi po 1 K; Penko Fran K 140 st., Just Venuti, dr. B. Simončič Fran po 50 st.; Makar I., Ferluga Josip, Piščanc Iv. Mar., po 40 st. Nadaljni darovi se priobčijo.

Potica iz poprnjakov. Iz 38 dkg. moke, 1 jajca, nekoliko sladkorja, soli, fino zrezane citronove lupine, 10 dkg. masti „Ceres“ in potrebne gorke vode se pripravi testo, katero treba dobro dodelati in postaviti potem 1/2 ure v gorek prostor, da „vstane“. Medtem se segreje 12 dkg. masti „Ceres“ ter se vrže v to zabelo 10, na strgaču zbranih poprnja-kov, kateri se morajo dobro segreti in potem ohladiti. — Zatem se napolni vstano testo z cvrtimi poprnjaki, ter se dostavi še 6 dkg. stolčene sladke skorje, 1/4 kg. zdrobljenega sladkorja, 12 dkg. zbranih mandeljev in 12 dkg. grozdink. Da postane potica sočna, pri-dene se je nekoliko sadnega soka (n. pr. ja-bolčnega, jagodnega i. t. d.) zavije se testo, k tero naj se poče p. t. m 1 uro v ponvi, ki naj bo namazana z mastjo „Ceres“.

Fran Antonič Trst Campo Belvedere

TELEFON šte. 16-17

GRAŠKE, PRAŠKE in ŠT. DANJELSKJE GNJATI, KRANJSKE in TRE-VIŠKE KLOBASE, BOLONJSKE NAPOLNJENE NOGE, PRISTNI FUR-LANSKI SALAMI in vsakovrstna slanina, SPECIJALITETA KARNIJSKI SIR in vsake druge vrste. PRISTNO najfinjšje ČAJNO MASLO na drobno in debelo. SVEŽE SADJE, TU- in INOZEMSKA VINA in LI-KERJI po NAJZMERNEJŠIH CENAH.

Postrežba na dom. - Pošiljatve na deželo. - Preprodajalcem posebni popust.

MALI OGLASI.

Gospodična nekoliko izurjena se išče za tobakarno. Pojasnila v ulici Stadion 33.

Proda se gramofon, znamka Angelj-Troben-ta-Libja s ploščami. Ul. Solitario št. 15, III. n.

HUGO PRESSAN, TRST, ulica Acque-dotto št. 3. Zaloga napolijske in siciljanske testenine (paste) po 64, 68 in 72 stot. kg kakor tudi bolonjskega riža. Najfinije italijansko maslinovo olje. Niško po K 1-12, 1-20 140, 160 in 180 liter. Specijalitete.

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba Klemenc — Trst, ulica San Antonio I. Trgovina manufakturne blaga in malih predmetov ter sukna za ženske obleke.

Zapomnite si dobro. Od 1. januarja 1909 naprej bo slikal elektrograf JERKIČ, via delle Poste 10, I. nad., do 9. ure zvečer, ako se mu prej javi. Telefon 21-43.

Službo išče kot sluga v pisarni ali trgo-vini. - Ponujam dobra spric-ovala. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti.

Josip Stoifa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere šte. 8, izvršuje vsakovrstna mizarstva dela.

Ugodna prilika! Proda se partija Sin-gerjevih šivalnih stro-jev za domačo uporabo po K 64.— Preprodajalcem popust. Ulica S. Caterina 9. Dvorišče, skladišče I. A.

Soba lepa, meblirana, se odda v najem v ulici Belvedere 2, A. IV., vrata 14.

Danes

kakor tudi vsako soboto v gostilni

„SAN GIUSTO“

ulica San Michele 12

DOMAČI PLES.

Začetek ob 9. uri. — Konec ob 4. uri zjutraj.

Skladišče zgotovljenih oblek in krojačnica

I. FARCHI

Trst - ul. Giosuè Carducci 32 (vogal Sant. Santorio)

PODRUŽNICA: ul. Barriera vecchia št. 5.

Obleke se izdelajo v lastni krojačnici.

Najboljše stiskalnice za grozdje in masline

so naše stiskalnice „ERCOLE“

najnovejšega in najboljkega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajam-ceno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najbolje avtomatično patentovane trne stiskalnice „Syphonia“ ki delujejo, ne da bi jih bilo treba goniti.

Plugi, stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje, Plugi za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mi-ralnih pridelkov. Stiskalnice za seno slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito, Avtomatična brizgalnica čistilnice, rešetalnice. — Slamoreznica ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničnega, najbolj pripoznanega in odlikov. sestava.

PH. MAYFARTH & Co. Tovarna za poljedeljske in vinske stroje DUNAJ II. Taborstr. 71

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 620 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnam.

Ilustrovani ceniki z mnogostevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod, kjer nismo zastopani

Prodajalnica manifakturnega blaga

HUGO SCHMIDT

Trst, ulica Rojano 2 (hiša Tuzzi)

Bogata izbira

pokrival, nogovje, pletenin, spod-njih hlače, sraje, fuštanja, lawn-tennisa, robeev, šarp itd.

po najzmernejših cenah

kakor tudi vseh drobnih predmetov

Mesto pisarniškega praktikanca išče mladenič, dober slovenski korespondent, v kakoršni-koli večji pisarni. Pod ugodnimi pogoji za 3 leta. Naslov pove „Edinost“.

Gospodična nekoliko izobražena in neko-liko premožna se želi seznaniti z mladim ali vdovcem brez otrok z gotovo službo. Naslov: E. B., pošta Corso Stadion. 1951

Nova klobučarna.

Trst, ulica Belvedere šte. 34

(vis-à-vis kavarne Trieste)

IZBERA KLOBUKOV

vsakovrstnih kap, za moške in dečke

Cene zmerne. ULICA BELVEDERE ŠT. 34

V krojačnici Podgornik in Jeršek

Trst, ulica Farneto št. 40

odlikovani z diplomom na

razstavi malih obrtl izvršujejo se obleke

za gospe i. s. po zadnjih uzorcih in

parižkem kroju. Paletots, Blouses in

plesne obleke. Cene zmerne. Sprejmejo

se gospice v poduk proti mali odškodnini.

V gostilni:

pri g. KATERINI BOLE

na postaji juž. železnice, cesta Repentabor 324

— vdobi se —

dobro belo in črno vino refošk,

vipavsko, brisko vino in vsakovrst-

ne mrzje in gorke jedi ter

raznovrstne likerje.

Se priporoča slavnemu občinstvu za obi-

len obisk

udana lastnica.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

ŽGALNICA KAVE.

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

Usaka ekonomična družina

nakupi

VERMOUTH

v velikem skladišču v ulici San Nicolò 18

Buteljke „Reklam“ od 1 litra 55 krajcarjev.

Nepremenjeni tip. — Znamka neprekosljiva

V ulici Bachi št. 6

se odpre izključna

zaloga

s prodajo na drobno in debelo

furlanskega vina

lastnega pridelka, slovečih kleti

Beni Bonaparte v Villa Vicentini.

Postrežba na dom.

Za gostilničarje in krčmarje cene po dogovoru.

KLOBUČARNA

G. Doplicher

Corso 34

Klobuki črni in barv. od K 3.- naprej

Klobuki črni in barvani iz klo-

bučevine od K 6.— naprej.

Bogata izbira kap od K 1.- naprej.

POZOR! POZOR!

V prodajalnici slanina

Giov. Suban, Trst

ulica Caserma šte. 13

se dobijo vsakdan za zajutr prave dunajske klobase

(Dän. Novomesto) in specialista kranjskih klobas,

kakor tudi praška in graška gnjat in „Kaiserfleisch“

Prodaja na drobno in debelo talminega, tirelskega

in kranjskega čajnega masla.

Priporoča se preprodaj., krčmarjem in gostilničarjem.